

ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMINE JA HINDAMINE

9.1 Kasutatav hindesüsteem

- (1) 1. ja 2. klassi õpilase teadmistele ja oskustele antakse sõnaline, suuline ja/või kirjalik hinnang lähtuvalt tema arengust, kooliastme pädevusest ja õpioskuste kujunemisest, õpiprotsessis osalemisest ning õpitulemustest. Vähemalt üks kord nädalas antakse õpilasele igas aines kujundavat tagasisidet. 1. ja 2. klassis kasutatav kokkuvõttev sõnaline hindamine toimub kolm korda õppeaastas (trimestrite kaupa). Kokkuvõtvast hinnangus kajastub selgelt, kuivõrd taotletud õpitulemused on saavutatud.
- (2) 1. või 2.klassi õpilase koolist lahkumisel teiseandatakse jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmisse klassi üleviimisel, „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 29 lõikes 2 sätestatud hindeskaalasse.
- (3) Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse 3. - 9. klassis kokkuvõtval hindamisel eristava (numbriline) ja mitteeristava (arvestatud/mittearvestatud) hindamisega. Hindamiskriteeriumiteks on õpilase õppe aluseks oleva õppekavaga taotletavad õpitulemused. Hindamisel võrreldakse õpitulemuste omandatust ja õpilase arengut õpilase varasemate tulemustega. Iga hinde (nii eristava kui ka mitteeristava) juurde saab õpilane tagasisidet oma arengu kohta nii õppeprotsessis kui ka kokkuvõtvalt
- (4) **Eristav hindamine** on kokkuvõtva hindamise viis, mille puhul antakse õpitulemuste saavutatuse kohta tagasisidet numbriskaalal „5“–“1“, millest viis taset „5“–“3“ on positiivsed ja kaks taset „2“-, „1“ on negatiivsed (tabel 1):
 - „*Suurepärase*“: õpilane on omandanud kirjeldatud õpitulemused, mis võimaldavad tal teadmisi ja oskusi iseseisvalt rakendada (kui kasutatakse punktiarvestust, siis 90%–100% maksimaalsest punktisummast) – 5;
 - „5“ ehk „*väga hea*“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
 - „4“ ehk „*hea*“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

- „3” ehk „*rahuldav*” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
- „2” ehk „*puudulik*” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- „1” ehk „*nõrk*” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

Tabel 1. Hindamiskaala

Nimetus	Hinne	Protsent
Väga hea	„5“	90%–100%
Hea	„4“	75%–89%
Rahuldav	„3“	50%–74%
Puudulik	„2“	20%–49%
Kasin	„1“	0% - 19%

(5) **Mitteeristava hinde** kujunemisel võetakse aluseks tagasiside selle kohta, millises mahus on õpilane omandanud teadmised ja oskused ning mil määral on tal kujunenud oskused omandatud teadmisi iseseisvalt tava- ja uutes olukordades rakendada ja analüüsida, tehtud järeldusi ja otsuseid kriitiliselt hinnata ning luua uusi seoseid. Hinnatakse õpilaste püüdlikkust, osalemist õppeprotsessis ja teoreetilisi teadmisi. Arvestuse saamiseks tuleb ära teha kõik olulised õpiülesanded.

- "*AR*" ehk *arvestatud* saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on kooli õppekavas märgitud piisavaks õpitulemuseks (50%-100%).
- "*MA*" ehk *mitte arvestatud* saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on kooli õppekavas märgitud piisavast õpitulemusest madalamal tasemel (0%- 49%).

(6) Mitteeristavat hindamist kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel järgmistes ainetes:

- Kunst (3.kl)

- Muusika (3.kl)
- Tööõpetus (3.kl)
- Kehaline kasvatus (3.kl)
- Inimeseõpetus (3.kl)
- Liiklusõpetus (3.kl)
- Arvutiõpetus (4.kl)
- KiVa tund (4.kl)
- Karjääriõpetus (8.kl)

9.2 Hindamisest teavitamine

- (1) Õpitulemuste, käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta algul.
- (2) Õpilast ja tema vanemat teavitab kool hindamisest e-päevik Stuudiumi vahendusel.
- (3) Lapsevanemal või eestkostjal (edaspidi lapsevanem) on õigus saada teavet oma lapse hinnete kohta Stuudiumist, klassi- ja aineõpetajatelt ning klassijuhatajalt.
- (4) Kui õpilast ja vanemat ei ole võimalik hindamisest teavitada Stuudiumi vahendusel, teavitab kool õpilast ja vanemat hindamisest paberil oleva dokumendi (hinneteleht) kätte toimetamise kaudu.
- (5) 1. ja 2. klassi õpilased saavad kolm korda õppeaastas trimestri- ja õppeaasta lõpus paberikandjal kirjeldava tagasiside enda õpitulemuste kohta. 3. kuni 9. klassi õpilased saavad õppeaasta lõpus tunnistuse kokkuvõtivate hinnetega ja kokkuvõtva tagasiside oma arengu kohta. 1. ja 2. trimestri lõpus otsustab paberil hinnetelehe väljastamise vajaduse klassijuhataja.

9.3 Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

- (1) Õpilaste teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
- (2) Trimestri algul teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi ning kokkuvõtivate hinnete kujunemise alused ning lisab selle Stuudiumis esimese tunni tunnikirjeldusesse.
- (3) Trimestri või poolaasta õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega ja

registreeritakse Stuudiumis. Õppepäevad võivad läbi viia ühe kontrolltöö. Kontrolltöö toimumise ajast teatatakse õpilastele vähemalt viis õppepäeva enne kontrolltöö toimumist. Õppenädalal võivad läbi viia kuni kolm kontrolltööd. Kontrolltöid ei planeerita esmaspäevale ja reedele, samuti õppepäeva esimesele ning viimasele õppetunnile, välja arvatud juhul, kui õppeaine on tunniplaanis esmaspäeval ja reedel või ainult ühel neist päevadest või esimese või viimase tunnina.

- (4) Kui suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga "2", "1" või "MA", antakse õpilasele võimalus järele vastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Õpetaja tagastab õpilasele hinnatud töö 10 tööpäeva jooksul.
- (5) Õpilasele, kellel on jäänud vajalik töö (kontrolltöö, praktiline töö, referaat jms) sooritamata, kantakse Stuudiumisse vastav märge "!". Sellisel juhul annab aineõpetaja õpilasele võimaluse töö sooritamiseks kümne tööpäeva jooksul. Selle töö sooritamisel hindede „puudulik“ annab aineõpetaja õpilasele võimaluse ühekordseks järele vastamiseks või järeltöö sooritamiseks kümne tööpäeva jooksul pärast hindelise töö kättesaamist.
- (6) Õpilast, kes õpib individuaalse õppekava (edaspidi IÕK) järgi hinnatakse vastavalt IÕK-s ette nähtud hindamise korrale. IÕK järgi õppiva õpilase tööle märgetakse "Hinnatud IÕK alusel" ei tehta.

9.4 Järelevastamise või järeltööde sooritamise toimumise kord

- (1) Õpilasele antakse võimalus järele vastamiseks, kui tal on kohustuslik töö sooritamata, millest annab teavet märge „!“ Stuudiumis.
- (2) Õpilasele antakse võimalus järeltöö sooritamiseks, kui tema hinnatav tulemus on hinnatud hindegaga "2", "1" või "MA",.
- (3) Järelevastamine ja järeltöö sooritamine toimub õpilase ja õpetaja vahel kokkulepitud ajal ja kohas üldjuhul 10 tööpäeva jooksul pärast töö kättesaamist.
- (4) Õpetaja ei arvesta hindamisel asjaoluga, et hinne on saadud järelevastamise või järeltöö kaudu. Järele vastamise või järeltöö sooritamise meetodi valib õpetaja lähtuvalt hinnatavast õpitulemusest.
- (5) Järeltöö hindamisel võib õpetaja hindamisskaalat muuta kuni 10% ulatuses.

9.5 Kokkuvõtva hindamise põhimõtted

- (1) Kokkuvõttev hinne on õppeaine trimestri-, aasta-, ning kooliastmehinne.
- (2) 3. - 9. klassides pannakse välja õppeaine trimestri- või poolaastahinded ja aastahinne.

- (3) Kokkuvõttev hinne ei ole hinnete aritmeetiline keskmine.
- (4) Õpilasele, kes on koolist pikemat aega puudunud mõjuval põhjusel ja ei ole trimestri lõpuks nõutavaid hinnatavaid ülesandeid täitnud, kokkuvõtvat trimestri hinnet välja ei panda. Talle antakse võimalus need ülesanded täita õpetajaga kokkulepitud ajal õppeperioodi lõpuni. Õppeaine trimestri hinne pannakse välja pärast nõutavate ülesannete täitmist.
- (5) Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne või kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- (6) Kui õpilasele on kehalises-kasvatuses meditsiiniliste näidustuste tõttu esitatud erinõudeid, kasutatakse hindamisel kokkuvõtva trimestri- ja aastahinde asemel hinnangut «arvestatud» ja «mittearvestatud».
- (7) Kui õpilane pole kokkuvõtva trimestri-, poolaasta- või aastahinde välja panemise ajaks sooritanud nõutavaid töid, muudetakse Stuudiumis mäрге „!“ hindeks “2” või “MA“, mis tähistab nõutavate teadmiste ja oskuste puudumist. Õpilasele, kelle trimestrihinne on “2” või “MA“, või on jäetud hinne välja panemata, määratakse tugisüsteem (näit. konsultatsiooni, õpiabi rühm, õpituba jms.) või koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
- (8) Õppeaine aastahinne pannakse välja trimestri või poolaastahinnete alusel.
- (9) Kui õppeaine trimestri- või poolaastahinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, arvestatakse aastahinde väljapanekul, õpilase vastaval trimestril või poolaastal omandatud teadmised ja oskused vastavad hindele “2” või “MA“.
- (10) Põhikooli loovtööd hindab komisjon vastavalt loovtööjuhendis kirjeldatud hindamismudelile.

9.6 Hinde vaidlustamine

- (1) Esmased vaided hinnete ja hinnangute puhul lahendatakse aineõpetaja tasandil.
- (2) Kui õpilane ja õpetaja jäävad eri arvamusele hinde või hinnangu osas, siis peab teovõimetu õpilase lapsevanem esitama hiljemalt 30 päeva jooksul vaide direktorile.
- (3) Direktor korraldab vaidemenetluse ja teavitab õpilast vaideotsusest

9.7 Õpilase järgmisse klassi üleviimine

- (1) Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle.
- (2) Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.

- (3) Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu kuni 5-10 õppepäeva hiljemalt 25.augustiks.
- (4) Täiendavale õppetööle jäetud õpilane täidab õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid.
- (5) Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse ning hinne kantakse Stuudiumisse.
- (6) Täiendavale õppetööle jäetakse põhikooli õpilane õppeainetes, milles tulenevalt trimestri või poolaastahinnetest tuleks välja panna aastahinne "2" või "MA",.
- (7) Aastahinde väljapanekul arvestatakse täiendava õppetöö tulemusi.
- (8) Õpilase üleviimine järgmisse klassi või klassikursust kordama jätmise otsustatakse hiljemalt 31. augustiks kokkuvõtvate hinnete alusel.
- (9) Õpilane viiakse üle järgmisse klassi olenemata käitumise aastahindest.

9.8 Õpilase klassikursust kordama jätmise

- (1) 1.-8.kl võib õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne „puudulik“ või „mitte arvestatud“, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisele õpilase või tema seadusliku esindaja.
- (2) Klassikursust ei jäeta kordama hariduslike erivajadustega õpilasi, kelle puhul rakendatakse koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud- või erituge.

9.9 Põhikooli lõpetamine

- (1) Põhikooli lõpetab õpilane:
 - kelle viimased aastahinded on vähemalt „3“;
 - kes on sooritanud kolmandas kooliastmes loovtöö;
 - kes on sooritanud vähemalt 50% tulemusega eesti keele, matemaatika ja ühe valikeksami omal valikul.
- (2) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine,

abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

- (3) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
- kellel on üks „puudulik“ eksami- või viimane aastahinne;
 - kellel on kahes õppeaines kummaski üks „2“-ga hinnatud eksami- või õppeaine viimane aastahinne.

9.10 Käitumise ja hoolsuse hindamine

- (1) Käitumise (sh hoolsuse) hindamise eesmärk on:
- suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme;
 - täitma kooli kodukorra nõudeid;
 - motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.
- (2) Õpilane kaasatakse käitumise (hoolsuse) hindamisse, et arendada tema oskust eesmäärke seada ning oma käitumist eesmärkide alusel hinnata.
- (2) Käitumise (hoolsuse) kohta annab klassijuhataja iga esimese ja teise trimestri lõpul kirjaliku tagasiside õpilasele ja tema seaduslikule esindajale seadusliku esindaja elektronposti või e-kooli kaudu.
- (3) Tagasisides kirjeldatakse õpilase käitumise (hoolduse) tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning ettepanekuid edaspidiseks tegevuseks, mis toetavad õpilase käitumise (hoolsuse) kujunemist.
- (4) Kui lapse seaduslik esindaja soovib tagasisidet mingil teisel viisil, siis teeb ta lapse klassijuhatajale kirjaliku avalduse, kuhu märgib, mis viisil ta tagasisidet soovib.
- (5) Õppeaasta lõpul antakse õpilasele käitumise ja hoolsuse hinnanguleht koos klassitunnistusega
- (6) Aineõpetajad edastavad elektronposti kaudu hinnangud õpilase käitumise (hoolsuse) kohta klassijuhatajale.

9.11 Lõppsätted

- (1) Hindamisjuhend on kooli õppekava osa.
- (2) Kontrolli hindamisjuhendist kinnipidamise üle teostab õppe- ja arendusjuht.
- (3) Muudatused hindamisjuhendis tehakse vajadusel üks kord õppeaastas I trimestri jooksul.